

RADA GMINY LUBSZA

49-313 Lubsza, ul. Brzeska 16
tel. (077) 411 86 30, 411 86 29

**UCHWAŁA Nr LI/368/2014
RADY GMINY LUBSZA
z dnia 21.11.2014r.**

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Lubsza na lata 2014 - 2016

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013r. poz.594, poz.646, poz.1318; z 2014 r. poz. 579, poz.1072) oraz art. 176 pkt 1 i art 179 ust 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2013r. poz. 135, poz. 154, poz.866, poz.1650; z 2014 r. poz.619, poz.1188), Rada Gminy Lubsza uchwała, co następuje:

§1.

Przyjmuje się Gminny Programu Wspierania Rodziny w Gminie Lubsza na lata 2014 - 2016, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Lubsza.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Rady Gminy Lubsza
[Podpis]
mgr Jolanta Wcisło

**Gminny
Program Wspierania Rodziny w Gminie Lubsza
na lata 2014 – 2016**

I. WSTĘP

Gminny Program Wspierania Rodziny wyznacza zespół planowanych działań mających na celu wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych, w procesie przywracania zdolności tych rodzin do prawidłowego funkcjonowania w szczególności poprzez pracę z rodziną oraz zapewnienie pomocy w opiece i wychowaniu dzieci. Realizowane w ramach programu zadania koncentrować się będą nie tylko na dziecku, ale na całej rodzinie, również w sytuacjach, gdy dziecko umieszczone zostanie poza rodziną biologiczną, w celu odzyskania przez nią funkcji opiekuńczej.

Rodzina jako podstawowa komórka życia społecznego jest pierwszym i najważniejszym środowiskiem wychowawczym dziecka, kształtującym jego osobowość, system wartości, poglądy, styl życia. Rodzina jest najbardziej stabilnym punktem odniesienia w doświadczaniu dziecka.

Sprawowanie władzy rodzicielskiej powinno przede wszystkim chronić interes dziecka oraz realizować w praktyce zasadę ochrony jego dobra. Instytucja władzy rodzicielskiej ma służyć przede wszystkim ochronie dobra dziecka. W sytuacji, gdy przez patologię w środowisku rodzinnym, nieudolność wychowawczą rodziców bądź pozostawanie w sytuacji kryzysowej, dobro to jest zagrożone, dziecko powinno być chronione przez władze publiczne.

Prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny może zagrażać szereg czynników, wśród których istotną rolę odgrywają zjawiska patologiczne. Ich oddziaływanie czyni rodzinę dysfunkcyjną, czyli taką, która nie potrafi sprostać swoim obowiązkom względem dzieci i innych członków rodziny oraz pomyślnie rozwiązywać swoich problemów i sytuacji kryzysowych.

Problemy występujące w takiej rodzinie często są złożone i wymagają interdyscyplinarnych rozwiązań. Alkoholizm, narkomania, przemoc, niewydolność w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych, to główne problemy dezorganizujące życie rodzin, którym często towarzyszy również problem ubóstwa, czy długotrwałego bezrobocia. Są one najczęściej przyczyną niedostosowania społecznego dzieci.

W przypadku dezorganizacji rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań, role wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się coraz bardziej niezgodne z normami prawnymi, moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi. Dlatego, jeśli w funkcjonowaniu rodziny pojawiają się dysfunkcje, instytucje i służby zobligowane do wspierania rodziny zobowiązane są do podjęcia na jej rzecz określonych działań. Rodziny dysfunkcyjne wymagają stałego monitorowania przez pracowników socjalnych, pedagogów szkolnych, pracowników przychodni medycznych, policji, kuratorów sądowych i przedstawicieli innych instytucji, które mają kontakt z rodziną.

Celem polityki prorodzinnej państwa z punktu widzenia ochrony dobra dziecka jest wspieranie i pomoc ukierunkowana na przezwyciężenie trudności i usamodzielnienie poprzez wskazanie sposobów wyjścia z sytuacji kryzysowej i odpowiednie wsparcie materialne.

Organizując różnorodne formy wsparcia na rzecz rodziny wieloproblemowej, należy kierować się zasadą podstawowej roli rodziny w rozwoju dziecka. Zamiast zastępować rodzinę w jej funkcji opiekuńczo - wychowawczej, należy ją wspierać i wspomagać tak, aby przywrócić prawidłowe funkcjonowanie. Stąd założeniem Programu jest wsparcie rodziny naturalnej, już na etapie, gdy problemy się zaczynają oraz eliminowanie sytuacji, kiedy dziecko musi opuścić własną rodzinę.

II. PODSTAWA PRAWNA

Gminny program wspierania rodziny w Gminie Lubsza na lata 2014 - 2016 uwzględnia zadania własne gminy wynikające w szczególności z:

- a) ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2013r. poz. 135, poz. 154, poz.866, poz.1650; z 2014 r. poz.619, poz.1188)
- b) ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r., poz. 182, poz. 509, poz. 1650; z 2011r. Nr 81, poz.440; z 2014 r. poz. 567, poz. 598, poz. 1004, poz. 1146, poz. 1188),
- c) ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2009 r. Nr 206, poz. 1589; z 2010 r. Nr 28, poz. 146, Nr 125, poz. 842; z 2011 r. Nr 149, poz. 887)

III. DIAGNOZA SPOŁECZNA

Punktem wyjścia do określenia zadań Gminnego Programu Wspierania Rodziny jest analiza danych o osobach i rodzinach objętych wsparciem Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubszy. Dla potrzeb programu opracowano Kartę Diagnostyczną zawierającą informacje dotyczące liczby mieszkańców, liczby dzieci i młodzieży, ilości dzieci z terenu gminy Lubsza umieszczonych w pieczy zastępczej, liczby rodzin korzystających z pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych oraz Funduszu Alimentacyjnego.

Karta Diagnostyczna Gminnego Programu Wspierania Rodziny

Wyszczególnienie	Rok 2012	Rok 2013
Liczba mieszkańców Gminy Lubsza	9 121	9 142
Liczba rodzin korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej	209	224
Liczba osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej	588	639
Liczba rodzin otrzymujących zasiłki okresowe z pomocy społecznej	82	114
Liczba rodzin otrzymujących zasiłki celowe z pomocy społecznej	115	122

Liczba rodzin wielodzietnych korzystających z pomocy	32	31
Liczba rodzin niepełnych korzystających z pomocy	22	29
Liczba dzieci korzystających z posiłków w szkołach i przedszkolach finansowanych przez ops	117	130
Liczba rodzin będących pod opieką asystenta rodziny	0	7
Liczba rodzin pobierających świadczenia rodzinne- stan na dzień 31.XII	369	329
Liczba osób uprawnionych do pobierania Funduszu Alimentacyjnego- stan na dzień 31.XII	51	54
Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, których pobyt jest finansowany ze środków gminy	5	2

III. CEL GŁÓWNY

Wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych w procesie przywracania ich zdolności do prawidłowego funkcjonowania.

IV. CELE SZCZEGÓŁOWE

1. Diagnozowanie i analiza środowisk rodzinnych poprzez:

- a) wywiad środowiskowy w rodzinie przeżywającej trudności,
- b) pracę socjalną polegającą na rozpoznaniu deficytów w zakresie pełnienia ról rodzicielskich, zaniedbań względem dzieci oraz ocenie sytuacji dziecka w rodzinie, środowisku szkolnym, rówieśniczym,
- c) konsultacje ze specjalistami w celu sprecyzowania czynników mających wpływ na dysfunkcjonalność rodziny.

2. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny poprzez:

- a) objęcie dożywianiem uczniów szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnym na terenie placówek oświatowych,
- b) monitorowanie zagrożeń dotyczących sytuacji zdrowotnej dzieci poprzez kontakt i współpracę z placówką służby zdrowia na terenie gminy Lubsza,
- c) zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej ubogim rodzinom w ramach ustawy o pomocy społecznej między innymi poprzez przyznawanie zasiłków.

3. Rozwijanie umiejętności opiekuńczo - wychowawczych rodziny, zapewnienie jej specjalistycznego poradnictwa i wsparcia poprzez:

- a) umożliwienie rodzinom korzystania z pomocy asystenta rodziny, którego zadaniem jest organizowanie pracy z rodziną w miejscu zamieszkania bądź w miejscu wskazanym przez rodzinę,
- b) pomoc w dostępie rodzinom przeżywającym trudności do konsultacji i specjalistycznego poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego, terapeutycznego,
- c) pomoc w dostępie rodzinom do poradnictwa prawnego, szczególnie w zakresie prawa rodzinnego.

4. Zapobieganie powstaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywania już istniejących poprzez:

- a) systematyczne monitorowanie rodzin zagrożonych kryzysem przez pracowników socjalnych, nauczycieli, pedagogów szkolnych oraz przedstawicieli innych zawodów kontaktujących się z rodziną, w tym przez placówki służby zdrowia,
- b) motywowanie członków rodziny do podejmowania działań na rzecz ograniczenia bądź niwelowania własnych dysfunkcji, np. podjęcie terapii leczenia uzależnień - współpraca z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Punktem Konsultacyjnym, podjęcie terapii dla ofiar oraz sprawców przemocy domowej - współpraca z policją i Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy,
- c) angażowanie rodzin do udziału w projektach, szkoleniach rozwijających umiejętność planowania swojej przyszłości zawodowej i osobistej oraz motywujących do podjęcia pracy,
- d) angażowanie i motywowanie rodzin oraz pomoc w dostępie do korzystania ze specjalistycznego wsparcia dla rodziców w celu podniesienia umiejętności opiekuńczo - wychowawczych, wzmocnienia poczucia odpowiedzialności za własną sytuację życiową, dostarczenia wiedzy na temat prawidłowego wypełniania obowiązków rodzicielskich,
- e) współpracę z podmiotami, instytucjami działającymi w środowisku lokalnym, w szczególności ze szkołami, policją, placówkami służby zdrowia, sądami, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, w celu poprawy sytuacji rodzinnej pod względem zdrowotnym, materialnym i społecznym.

5. Dążenie do reintegracji rodzin poprzez:

pomoc rodzinie, z której dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej w odbudowaniu odpowiedniego środowiska wychowawczego z poprawnymi relacjami i rolami, pozwalającymi na powrót dzieci do rodziny naturalnej, przywracanie prawidłowego funkcjonowania rodzin, poprzez wsparcie asystenta rodziny.

6. Podejmowanie działań profilaktycznych poprzez:

- 1. udział w ogólnopolskich kampaniach, których celem jest wzmocnienie rodziny i jej roli w społeczeństwie,
- 2. udział w projektach współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej, mających na celu poprawę jakości życia rodzin.

V. ADRESACI PROGRAMU

Rodziny wychowujące dzieci, zamieszkałe na terenie Gminy Lubsza dotknięte przemocą, problemem uzależnień, zagrożone ubóstwem, przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz rodziny, w których dzieci umieszczone zostały w pieczy zastępczej.

VI. ŹRÓDŁO FINANSOWANIA

Środki na realizację Programu będą pochodzić z budżetu Gminy Lubsza, w tym z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, ze środków Unii Europejskiej, z programów rządowych przeznaczonych na wspieranie rodziny oraz budżetów Realizatorów Programu.

VII. REALIZATORZY PROGRAMU

Program będzie realizowany przez instytucje opisane w poniższej tabeli.

LP	Instytucja:	Zadania/ zakres współpracy
1.	Urząd Gminy w Lubszy	Wspieranie lokalnych programów oraz inicjatyw na rzecz rodziny w zakresie kreowania i upowszechniania pozytywnych wzorców funkcjonowania rodziny.
2.	Szkoły z terenu Gminy Lubsza	Realizacja szkolnych programów profilaktycznych, edukacyjnych, wychowawczych. Wsparcie pedagogiczne dla rodziców i dzieci. Pomoc w rozwiązywaniu problemów wychowawczych. Uświadamianie rodzicom potrzeb edukacyjnych dzieci i młodzieży. Organizowanie czasu wolnego dla dzieci (zajęcia terapii pedagogicznej, socjoterapeutycznej, pomoc w odrabianiu lekcji) Podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieskiej Karty.
3.	Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubszy	Przyznawanie i wypłacanie przewidzianych przepisami świadczeń. Realizacja pracy socjalnej z rodzinami. Analiza i ocena zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej. Prowadzenie i rozwój niezbędnej infrastruktury socjalnej, Zapewnienie rodzinom przeżywającym trudności wsparcia asystenta rodziny. Finansowanie częściowych kosztów umieszczenia dzieci z pieczy zastępczej.
4.	Gminny Ośrodek Kultury w Lubszy	Organizacja czasu wolnego, rozwój zainteresowań, organizacja zabaw i zajęć sportowych, rozwijanie zainteresowań i uzdolnień dzieci, pomoc dla dzieci i młodzieży pragnącej rozwijać swoje twórcze zainteresowania i talenty oraz uzdolnień mieszkańców przez tworzenie kół zainteresowań, realizacja projektów i programów służących zdrowemu stylowi życia, przeciwdziałaniu uzależnieniom i biernym formom spędzania czasu wolnego.

5.	Parafie z terenu Gminy Lubsza	Wspieranie działań w zakresie realizowania programów na rzecz rodziny oraz upowszechniania pozytywnych wzorców funkcjonowania rodziny.
6.	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lubszy	Zapewnienie osobom uzależnionym i ich rodzinom oraz ofiarom przemocy w rodzinie dostępu do specjalistycznych form wsparcia poprzez prowadzenie Punktu Konsultacyjnego. Wspieranie alternatywnych form spędzania wolnego czasu dla dzieci, młodzieży (w tym pozalekcyjnych działań opiekuńczo - wychowawczych, kulturalno - oświatowych, sportowych i rekreacyjnych) oraz dorosłych. Podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieskiej Karty.
7.	Zespół Interdyscyplinarny ds przeciwdziałania przemocy w Gminie Lubsza	Integrowanie i koordynowanie działań wszystkich instytucji oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Wspieranie osób i rodzin dotkniętych problemem przemocy. Podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieskiej Karty.
8.	Organizacje pozarządowe i inne podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego na rzecz dziecka i rodziny oraz w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie.	Zagospodarowanie czasu wolnego oraz promowanie aktywności dzieci i młodzieży poprzez propagowanie działalności klubowej, sportowej, rekreacyjnej i kulturalnej.
9.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Brzegu	Udzielanie pomocy i wsparcia w rozwiązywaniu problemów dotyczących rodzin zastępczych oraz rodzin zagrożonych kryzysem. Zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Udzielanie wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze Podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieskiej Karty.
10.	Sąd Rejonowy w Brzegu - Wydział Rodzinny i Nieletnich	Orzekanie z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego.
11.	Kuratorzy sądowi	Wykonywanie zadań o charakterze wychowawczo - resocjalizacyjnym, diagnostycznym, profilaktycznym i kontrolnym związanych z wykonywaniem orzeczeń sądu. Podejmowanie czynności w ramach procedury

		Niebieskiej Karty.
12.	Komenda Powiatowa Policji w Brzegu	Zapewnienie bezpieczeństwa dzieciom i rodzinom na terenie gminy. Podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieskiej Karty. Przeciwdziałanie przestępczości i uzależnieniom wśród dzieci i młodzieży.
13.	Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna w Brzegu	Umożliwienie rodzinom z dziećmi skorzystania ze specjalistycznego wsparcia psychologicznego, terapeutycznego i pedagogicznego.

VIII. MONITOROWANIE PROGRAMU

Monitoring programu umożliwi wgląd w realizację podejmowanych działań, ocenę ich skuteczności oraz podejmowanie działań korygujących. Koordynatorem programu jest Ośrodek Pomocy Społecznej. Program ma charakter otwarty co oznacza, że powinien ewaluować w zależności od pojawiających potrzeb.

IX. PODSUMOWANIE

Gminny Program Wspierania Rodziny zakłada tworzenie sprzyjających warunków do poprawy życia rodzin i dzieci. Niezbędne jest systematyczne podnoszenie świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków dysfunkcji oraz promowanie rodzinnego stylu życia. Aby osiągnąć zamierzone cele w realizację programu powinny włączyć się aktywnie instytucje, placówki i organizacje, które swoimi działaniami wspierają dzieci i rodziny. Spodziewanym efektem realizacji programu ma być polepszenie sytuacji dziecka i rodziny, poczucie bezpieczeństwa socjalnego, ograniczenie patologii społecznej, zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla dziecka i rodziny.

Przewodniczący
Rady Gminy Luboza
[Podpis]
mgr Janina Wcisła